

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan sosiaalirahasto (ESR+)

Elinvoimakeskus

Valintaesitys

14.11.2025 Dnro: EURA 2021/211205/09
02 01 01/2025/ESAELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Hyvä tatti - Työ- ja toimintakyvyn tukea alle 30-vuotiaille

Hakijan virallinen nimi

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Hakemusnumero

211205

Saapumispäivämäärä

30.01.2026

Alkamispäivämäärä

01.08.2026

Päättymispäivämäärä

31.07.2028

Viranomainen

Itä-Suomen elinvoimakeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Pohjois-Karjalan ESR+ hankehaku (2/2025)

Hakuilmoituksen tunnus

ESAELY-112

Käsittelijä

Sirpa Kaarina Raassina

Toimintalinja

4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erityistavoite

4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen

Tukimuoto

Työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyvä kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Hyvä tatti - Työ- ja toimintakyvyn tukea alle 30-vuotiaille -hankkeen taustalla on havainto työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien (NEET - not in education, employment, or training) nuorten aikuisten palvelutarpeen kasvusta ja nykyisen palvelukokonaisuuden riittämättömyydestä vastaamaan heidän tarpeisiinsa. Huoli NEET-nuorista nousee toistuvasti esiin nuorten aikuisten kanssa työskenteleviltä ammattilaisilta ja verkostokumppaneilta ja indikaattoritiedotkin kertovat nuorten haastavasta tilanteesta. Vaikka kohderyhmä on heterogeeninen, on nähty, että osalla kohderyhmästä tuen tarve ja syrjäytymisen riski on aiempaa suurempi.

Viimeisin laskelma NEET-nuorten määrästä Pohjois-Karjalassa on vuoden 2024 lopusta ja koskee 18-25-vuotiaita työn, opintojen ja varusmiespalveluksen ulkopuolella olevia nuoria aikuisia. Tähän ryhmään kuuluvia nuoria oli tuolloin maakunnassamme kaikkiaan 2241, mikä vastaa 17 % ikäryhmästä. Useissa alueen kunnissa NEET-ryhmään kuului useampi kuin joka neljäs nuori ja vain kolmessa kunnassa osuus jäi alle 20 %. Ryhmään kuuluvista runsas puolet (1415) oli työttömiä työnhakijoita ja määräaikaisella tai pysyvällä työkyvyttömyyseläkkeellä olevia oli 212. Lisäksi joukkoon kuuluu erilaisten etuuksien turvin toimeentulevia ja kokonaan tulottomia. 25-29-vuotiaiden ikäryhmän osalta kokonaislaskelmaa työn ja opintojen ulkopuolella olevista ei ole saatavilla, mutta se tiedetään, että vuoden 2024 lopussa työttömiä 25-29-vuotiaita oli 1153 ja työkyvyttömyyseläkeläisiä 258.

Hankkeen ideana on tarjota työn ja opintojen ulkopuolella oleville nuorille aikuisille kokonaisvaltainen tilannearvio ja "ensiapu" tilanteeseen, jotta nuori saadaan ohjattua hänen tarpeensa mukaisiin palveluihin, tarjottua monialaista apua eri haasteisiin ja pidettyä huolta siitä, että hän saa sellaiset tukitoimet, joiden turvin hänen on mahdollista päästä polulla kohti kuntoutumista/opintoja/työtä eteenpäin. Hankkeen "sisäänheittotuotteena" käytetään työkykypainotteisia, kohderyhmälle räätälöityjä terveystarkastuksia, joissa arvioidaan laajalla otteella muu palvelutarve. Saumattomasti terveystarkastukseen kytkeytyen tarjotaan asiakkaille myös sosiaaliohjaajan ja/tai mielenterveys-/päihdehoitajan tukea ja elintapaohjausta yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Tarvittaessa jo ensikäynti voidaan toteuttaa monialaisesti.

Hankkeessa luodaan toimintamalli, jonka tarkoituksena on tarjota mahdollisimman monelle kohderyhmään kuuluvalla nuorella kokonaisvaltainen tilannekartoitus ja tuki, joka mahdollistaa varhaisen, tehokkaan puuttumisen nuoren tilanteeseen sekä työkyvyn kuntoutumisen polulla etenemisen kohti työtä tai opintoja ja ehkäisee työn ja opintojen ulkopuolelle jäämisen pitkittymistä ja sosiaalista syrjäytymistä. Hanke perustuu moniammatilliselle työskentelyotteelle sekä vahvalle verkostoyhteistyölle Ohjaamo-palveluiden, kuntien ja työllisyysalueen palveluiden sekä muiden kohderyhmän kanssa toimivien tahojen kanssa.

Hankkeen tavoitteena on:

- 1) 18-29-vuotiaat työelämän ja opintojen ulkopuolella olevat nuoret aikuiset löytävät ennaltaehkäisevän terveydenhuollon palvelut nykyistä kattavammin ja saavat tarvittaessa monialaisen jatkosuunnitelman työkykyä tukevien palveluiden piiriin aina tarvittaessaan.
- 2) Hankkeeseen osallistuvien nuorten työkyky, pystyvyys ja jaksamisen kokemus paranevat ja työkykyyn liittyvät ongelmat eivät pääse pitkittymään, syrjäytymisriski pienenee.
- 3) Palvelut vastaavat paremmin kohderyhmän tarpeita.

Hankkeen konkreettisena tuloksena otetaan käyttöön nykyistä paremmin alle 30-vuotiaan elämäntilanteeseen sopiva työkykypainotteinen terveystarkastus ja tuodaan moniammatillinen työskentelytapa nykyistä varhaisempaan vaiheeseen NEET-nuorille suunnattua työkyvyn tuen palvelukokonaisuutta sekä tuotetaan tietoa ja parannusehdotuksia NEET-nuorten palveluista ja niiden vaikuttavuudesta.

Pitkän aikavälin vaikutuksina tavoitellaan työn ja opintojen ulkopuolelle jäävien nuorten määrän vähenemistä tai kasvun hidastumista.

Hankkeen toimenpiteet

Hankkeeseen rekrytoidaan yhteensä 5 htv: 1 projektiasiantuntija (PA), 1 sosiaaliohjaaja (SO), 2 terveydenhoitaja (TH), 1 sairaanhoitaja (SH). Tehtävänkuvat kerrottu kustannusarvion yhteydessä. Työntekijät sijoittuvat palvelualueille osaksi ns. normaalitoimintaa. Näin varmistetaan kehittämisen yhteys palvelutuotantoon alusta alkaen.

Tarkempi hankkeen aikataulusuunnitelma kuvataan liitteenä olevassa excel-taulukossa.

TYÖPAKETIT:

Työpaketti 1 - Toimintamallien kehittäminen. Hankkeen alkaessa luodaan toimintamallit alle 30-vuotiaan työkykypainotteiselle terveystapaamiselle, siihen kytkeytyvälle sosiaaliohjaukselle ja miepä-hoitajan tuelle sekä monialaisen yhteistyön kokonaisuudelle. Luodaan toimintamalli elintapaohjauksen kytkemiselle osaksi hankkeen palveluja. Luodaan toimintamalli ajanvarauksettomalle vastaanotolle osana Ohjaamo-palveluja. Luodaan toimintamalli asiakkaan jatkosuunnitelman tekemiselle sekä seurannalle. Luodaan toimintamalli myös niihin tilanteisiin, jos asiakas putoaa kontaktista. Toimintamallien kehittäminen jatkuu koko hankkeen ajan muokkautuen saatujen kokemusten ja palautteiden perusteella. Työkyvyn ja työllisyyden tuen verkoston toimijat

osallistetaan toimintamallin kehittämiseen työpajatyöskentelyn ja palautekyselyiden keinoin. Toimintamalli kuvataan konkreettisesti työohjeiden ja prosessikuvausten muotoon. (TH1, TH2, SO, SH, PA, hankkeen kuukaudet 1-3, jatkuva kehittäminen kk 4-20.)

Työpaketti 2 - Ohjautumisen varmistaminen. Kohderyhmään kuuluvia nuoria tavoitellaan aktiivisesti hankkeen palveluiden piiriin. Palvelusta kerrotaan monikanavaisesti nuorten käyttämillä verkkoalustoilla ja perinteisillä ilmoitustauluilla siellä, missä nuoret tai heidän vanhempansa liikkuvat. Paikallisiin nuorten kanssa toimiviin tahoihin kontaktoidutaan tiiviisti ja kerrotaan mahdollisuudesta ohjata asiakkaita palveluun. Tehdään viestinnässä yhteistyötä alueen kuntien ja Ohjaamon kanssa. Keskeisiä yhteistyötahoja ovat erityisesti hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystapaamisten lisäksi kuntien etsivät nuorisotyöntekijät ja työkykykoordinaattori t, Ohjaamon ja Luotsi-pisteiden henkilökunta, Rikosseuraamuslaitos, Usva-hanke, Riveria, työllisyyspalvelut ja Nuorisoverstas. Kokeillaan hankkeen aikana sosiaaliohjaajan ja terveydenhoitajien ajanvarauksetonta vastaanottoa Ohjaamalla ja Luotsi-pisteillä. Haetaan näkyvyyttä hankkeelle myös perinteisessä mediassa nuorten ja heidän läheistensä tavoittamiseksi. (Erityisesti PA kk 1-6, ajanvaraukseton vastaanotto TH1, TH2, SO, SH, kk 3 alkaen.)

Työpaketti 3 - Tuki asiakkaalle. Kaikki hankkeen osallistujat osallistuvat alle 30-vuotiaille työn ja opintojen ulkopuolella oleville räätälöityyn terveystapaamiseen (2-3 kontaktikertaa). Terveystapaamisen sisältö pohjautuu työttömien terveystarkastuksen ja opiskeluterveydenhuollon tarkastuksen sisältöihin. Terveystapaamisen tavoitteena on laaja arviointi nuoren kokonaistilanteesta ja työ- ja opiskelukyvystä sekä kuntoutuksen ja palvelujen tarpeesta ja siihen sisällytetään tarvittavat laboratoriotutkimukset. Tapaaminen voi toteutua yhdellä tai useammalla käynnillä, tapaamisten määrä määrittyä asiakaskohtaisesti. Mikäli nuorella on sosiaalisen tai psyykkisen toimintakyvyn haasteita, hän voi ohjautua sosiaaliohjaajalle tai sairaanhoitajalle (Miepä) joko suoraan tai terveystapaamisen jälkeen. Sosiaaliohjaaja ja miepä-hoitaja tarjoavat nuorelle ns. ensivaiheen tuen ja saattavat hänet pitkäkestoisemman tuen piiriin tarvittaessa, kun tuen tarve on tarkentunut ja monialainen suunnitelma laadittu (tarpeen mukainen määrä kontakteja). Nuoren tarpeiden mukaan jo ensimmäinen tapaaminen voidaan toteuttaa moniammatillisesti. Tapaamiset toteutetaan ensisijaisesti kasvokkain, mutta nuoren tilanteen mukaan myös etätapaamiset voivat olla mahdollisia. Tapaamisia voidaan toteuttaa joustavasti eri paikoissa, mm. Ohjaamon tai Luotsin tiloissa tai nuoren kotona hänen niin toivoessaan. Mikäli hankkeen aikana ilmenee tarvetta ja kiinnostusta ryhmämuotoiseen sosiaaliseen kuntoutukseen, pyritään ryhmiä järjestämään moniammatillisesti toteutettuna. (TH1, TH2, SO, SH, hankkeen kk 3 alkaen.)

Työpaketti 4 - Asiakkaan jatkosuunnitelma. Jokaiselle hankkeeseen osallistuvalla nuorella tehdään jatkosuunnitelma (vähintään 1 kontaktikerta), jossa kuvataan suunnitellut tukitoimet ja palvelut. Mahdolliset jatkopolut kuvataan selkeäksi palveluvalikoksi. Kuvataan myös kunkin jatkopolun tavoiteltu vaikuttavuus sekä soveltuvuus erilaisiin tilanteisiin myös kuntakohtaiset erot huomioiden. Sovitaan saattaen vaihtamisen ja jatko-ohjauksen toimintamallit keskeisten yhteistyötahojen kanssa hyödyntäen jo olemassa olevia yhteistyökäytäntöjä. Toimintamallit sovitaan erityisesti kunkin kunnan etsivän nuorisotyön ja työkykykoordinaattorin kanssa, kuntien työhönvalmennuksen toimijoiden kanssa sekä Riverian ja Nuorisoverstaan uravalmennuksen kanssa (mikäli hankerahoitukset myönnetään). Varmistetaan, että jokaisella asiakkaalla on jatkosuunnitelmassa nimetty omatyöntekijä/rinnallakulkija, jotta hän ei jää toteuttamaan suunnitelmaa yksin. Omatyöntekijänä/rinnallakulkijana voi toimia esimerkiksi työikäisten palvelujen sosiaaliohjaaja, kunnan etsivä nuorisotyöntekijä, työkykykoordinaattori, Nuotti-valmentaja, Riverian tai Nuorisoverstaan uravalmentaja (jos hankerahoitukset myönnetään) tai TYMin asiakasvastaava. Hankkeessa pidetään huoli siitä, että tieto asiakkaan suunnitelmasta liikkuu saattaen vaihtaen toimintamallilla, jos asiakkaalta on suostumus tietojen vaihtoon. Palveluvalikon kuvaaminen ja siirtymävaiheiden toimintamallien sopiminen toteutetaan yhteiskehittämisen keinoin esimerkiksi työpaja- ja työryhmätyöskentelyn muodossa. (PA palveluvalikon kuvaus ja yhteistyömallien sopiminen kk 3-6, TH1, TH2, SO, SH, jatkosuunnitelmien laatiminen kk 3 alkaen.)

Työpaketti 5 - Asiakkaan seuranta. Asiakkaan jatkosuunnitelmaan sisältyy myös suunnitelma tilanteen seurannasta. Suunnitelman toteutumisesta seurataan 1-3 kk välein asiakkaan tilanteesta riippuen (vähintään 2 kontaktikertaa). Seuranta toteutetaan joko puhelinkontaktilla tai fyysisellä tapaamisella. Tarvittaessa asiakas kutsutaan uudelle tapaamiselle suunnitelman päivittämiseksi. Seurannassa kiinnitetään huomiota suunnitelman toteutumiseen sekä asiakkaan kokemukseen voinnistaan, pystyvyydestään ja työ-/opiskelukyvystään. Soveltuvilta osin hyödynnetään aiemmissa hankkeissa kehitettyä Tytti-mittaria toimintakyvyn arviointiin. Seurannasta vastaa asiakkaalle tuttu hanketyöntekijä (TH1, TH2, SO, SH, hankkeen kk 3-4 alkaen.)

Työpaketti 6 - Arviointi, tiedontuotanto ja juurruttaminen. Hankkeen alussa laaditaan nykytilan kuvaus kohderyhmälle tarjolla olevista palveluista sekä nuorten kanssa toimivien ammattilaisten näkemyksistä

nykyisen palvelujärjestelmän kyvystä vastata NEET-nuorten tarpeisiin. Hankkeen aikana kerätään tietoa asiakasmäärästä, asiakkaiden lähtötilanteista, jatkosuunnitelmista ja niiden toteutumisesta sekä asiakkaiden omasta kokemuksesta palvelun hyödyllisyydestä. Hankkeen edetessä kartoitetaan nuorten kanssa toimivien ammattilaisten näkemyksiä toimintamallin vaikuttavuudesta. Hyödynnetään kansallista indikaattoritietoa sekä omista palveluista saatavilla olevaa raportointitietoa. Huomioidaan kuntakohtaiset erot nuorten tilanteessa, palvelutarpeessa ja palveluiden saatavuudessa. Eri tietolähteistä koottua tilannekuvaa jaetaan aktiivisesti yhteistyötahoille ja hyödynnetään toimintamallien kehittämisessä, niiden juurruttamisessa sekä kehittämis ehdotusten tekemisessä. Hankkeen toimintamallien juurruttaminen osaksi pysyvää palvelurakennetta edellyttää säännöllistä dialogia hyvinvointialueen keskeisten palvelualueiden kanssa (työikäisten sosiaalipalvelut, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut, kuntoutuspalvelut) hankkeen alusta alkaen. (PA kk 1 alkaen.)

Työpaketti 7 - Hankkeen hallinnointi, verkostotyö ja viestintä. Hankkeen käynnistyessä laaditaan tarkempi toteutussuunnitelma sekä erillinen viestintäsuunnitelma aikatauluineen. Hankkeen etenemistä seurataan kuukausitasolla, tunnistetaan mahdolliset riskit ja reagoidaan niihin. Hankkeen etenemisestä viestitään hyvinvointialueen sisäisesti sekä verkostokumppaneille. Hankkeen verkostokumppaneita ovat työllisyysalue, Ohjaamo, Kela, kunnat, järjestöt, eri hankkeet, rikosseuraamuslaitos, oppilaitokset ja sellaiset yksityiset palveluntuottajat, jotka tuottavat nuorille suunnattuja palveluita. Kuntien kanssa on tehty yhteistyösopimus, muiden tahojen kanssa yhteistyöstä on keskusteltu. Hankkeen työpanosta jaetaan kuntiin NEET-nuorten osuuksien mukaisissa suhteissa. Hankkeen kokonaisasiakasmäärän ollessa 500, laskennalliset asiakasmäärät jakautuisivat kunnittain seuraavasti: Heinävesi 4, Ilomantsi 7, Joensuu 313, Juuka 9, Kitee 22, Kontiolahti 31, Lieksa 20, Liperi 32, Nurmes 23, Outokumpu 19, Polvijärvi 6, Rääkkylä 3, Tohmajärvi 9. Käytännön työssä näitä pidetään erityisesti pienten kuntien osalta minimimäärinä, jotka ainakin pyritään tavoittamaan.

Hankkeen flat rate kuluista maksetaan mm.: hankekoordinaatio, vuokrat, työvälineet, tietoliikenne, laboratorio tutkimuksia, matkakulut, painatuskulut, tilaisuuksien kulut.

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeeseen osallistuu 500 18-29 -vuotiaasta nuorta aikuista, joista 480 on työtöntä ja 20 työmarkkinoiden ulkopuolella. Kohderyhmästä 10 ryhtyy työnhakuun ja 20 siirtyy koulutukseen. Hankkeessa työskentelee viisi kokoaikaista työntekijää.

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Pohjois-Karjala

Kunnat

Ilomantsi, Heinävesi, Joensuu, Juuka, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä, Tohmajärvi

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	525 150	525 150	
Flat rate 40 % kehittäminen	210 061	210 061	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	735 211	735 211	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	588 168	588 168	80,00
2 Omarahoitus: Muu julkinen rahoitus	147 043	147 043	20,00
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	735 211	735 211	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa toimintalinjan 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi erityistavoitetta 4.3. Palveluiden kehittäminen. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityisten valintaperusteiden arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä tullakseen rahoitetuksi. Hankkeen arvioinnissa on otettu huomioon siihen saadut asiantuntijakommentit.

Hanke on suunnattu alle 30-vuotiaille nuorille aikuisille, jotka eivät ole koulutuksessa eivätkä työssä. Kohderyhmälle tarjotaan terveystarkastus ja tarvittaessa elintapaohjausta, sosiaaliohjausta ja tukea esimerkiksi päihteistä irrottautumiseen. Kohderyhmä saa moniammatillista tukea ja jatkosuunnitelman, ja osallistujat ohjataan saattaen vaihtamalla muiden palveluiden tai toimijoiden tuen piiriin. Hankkeessa kehitetään uudenlaista nuorille suunnattua palvelua. Hankkeelle on esitetty selkeä tarve ja hanke on maakunnallinen.

ESR+ -rahoituksella on merkittävä vaikutus hankkeen toteuttamiseen.

Hanke toteuttaa Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman POKAT 2027 teemaa Hyvä olo – hyvinvoivat, terveet ja osalliset asukkaat.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kehittämishanketyöryhmä 9.0.2025.
Etelä-Savon ELY-keskuksen rahoituspalveluiden rahoituskokous 19.11.2025.
Pohjois-Karjalan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 27.2.2026.
Pohjois-Karjalan maakunnan yhteistyöryhmä 12.3.2026.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä